

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 56 0 P 068939 25 Rev
Sarajevo, 11.11.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gorana Nezirovića, kao predsjednika vijeća, Sanele Kovač-Grabonjić i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja-protivtuženog A.P. iz K..., koga zastupa punomoćnik Nermin Karalić, advokat iz Konjica, protiv tuženog-protivtužitelja A.A. iz K..., koga zastupa punomoćnik Feđad Začiragić, advokat iz Sarajeva i tuženog E.M. iz K..., radi utvrđenja prava vlasništva po tužbenom zahtjevu, vrijednost spora 5.000,00 KM i zahtjevu za predaju u posjed nekretnine, po protivtužbenom zahtjevu, vrijednost spora 500,00 KM, odlučujući o revizijama tužitelja-protivtuženog i drugotuženog E.M., protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 56 0 P 068939 24 Gž od 10.12.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.11.2025. godine donio je:

P R E S U D U

Revizija tuženog E.M. se dopušta i usvaja u pogledu četvrtog postavljenog pitanja, nižestepene presude djelimično preinačavaju tako što se odbija eventualni tužbeni zahtjev tužitelja A.P. u dijelu kako glasi:

„Utvrdjuje se da je tužitelj/protivtuženik A.P. dosjelošću stekao pravo vlasništva dijela nekretnine k.č. broj 1350/2, upisane u zk. ul. broj 636 K.O..., u površini od 3 m², u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopuni nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., određenog tačkama d, e, f, i, j i d, koji nalaz i mišljenje, te dopuna nalaza i mišljenja čine sastavni dio ove presude, sa dijelom od 1/1. Dužan je drugotuženik E.M. trpiti da se tužitelj/protivtuženik upiše kao vlasnik navedenog dijela nekretnine k.č. broj 1350/2, upisane u zk. ul. broj 636 K.O. ..., u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Konjicu, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

Revizija tuženog E.M. se odbacuje u pogledu ostalih postavljenih pravnih pitanja.
Revizija tužitelja-protivtuženog se odbacuje.

Preinačava se odluka o troškovima postupka, tako što se odbija zahtjev tužitelja protivtuženog za naknadu troškova parničnog postupka.

Odbija se zahtjev tuženog-protivtužitelja A.A. za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Konjicu broj: 56 0 P 068939 23 P 2 od 24.05.2024. godine, odlučeno je:

I „U cijelosti se odbija primarni tužbeni zahtjev tužitelja/protivtuženika A.P. koji glasi:

„Utvrđuje se da je tužitelj/protivtuženik A.P. vlasnik dijela nekretnine k.č. broj 1350/2, upisane u zk. ul. broj 636 K.O., u površini od 3 m², u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopuni nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., određen tačkama d, e, f, i, j i d, koji nalaz i mišljenje i dopuna nalaza i mišljenja su sastavni dio ove presude, sa dijelom od 1/1.

Utvrđuje se da je tužitelj/protivtuženik A.P. vlasnik dijela nekretnine k.č. broj 1395/15, upisane u zk. ul. broj 74 K.O. ..., u površini od 8 m², u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopuni nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., određen tačkama a, b, c, d, 5, 6, 7, 8, 9, h i a, koji nalaz i mišljenje i dopuna nalaza i mišljenja su sastavni dio ove presude, sa dijelom od 1/1.

Dužni su tuženici A.A. i E.M. trpiti da se tužitelj/protivtuženik upiše kao vlasnik dijela parcela k.č. broj 1395/15 K.O... i k.č. broj 1350/2 K.O... u zemljišnim knjigama ovog suda.

II Usvaja se eventualni tužbeni zahtjev tužitelja/protivtuženika A.P. u dijelu kako glasi:

„Utvrđuje se da je tužitelj/protivtuženik A.P. dosjelošću stekao pravo vlasništva dijela nekretnine k.č. broj 1350/2, upisane u zk. ul. broj 636 K.O..., u površini od 3 m², u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopuni nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., određenog tačkama d, e, f, i, j i d, koji nalaz i mišljenje, te dopuna nalaza i mišljenja čine sastavni dio ove presude, sa dijelom od 1/1.

Dužan je drugotuženik E.M. trpiti da se tužitelj/protivtuženik upiše kao vlasnik navedenog dijela nekretnine k.č. broj 1350/2, upisane u zk. ul. broj 636 K.O. ..., u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Konjicu, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

III Eventualni tužbeni zahtjev tužitelja/protivtuženika za utvrđenjem da je dosjelošću stekao pravo vlasništva dijela nekretnine k.č. broj 1395/15, upisane u zk. ul. broj 74 K.O. ..., u površini od 8 m², u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopunom nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., kao sastavnom dijelu presude, određenog tačkama a, b, c, d, 5, 6, 7, 8, 9, h i a, sa dijelom od 1/1, te da se tuženik/protivtužitelj obaveže trpiti upis tužitelja/protivtuženika kao vlasnika dijela nekretnine k.č. broj 1395/15 K.O. ... u zemljišnim knjigama ovog suda, se odbija u cijelosti.

IV Utvrđuje se da tužitelj/protivtuženik A.P. bez pravnog osnova koristi i drži u posjedu dijelove nekretnine k.č. broj 1395/15 K.O. ..., pa se obavezuje da tuženiku/protivtužitelju A.A. slobodnu od lica i stvari preda dio nekretnine k.č. broj 1395/15 K.O. ..., u nalazu i mišljenju sa skicom od 18.03.2022. godine i dopunom nalaza i mišljenja sa skicom od 07.12.2023. godine vještaka geodetske struke A.Ć., kao sastavnom dijelu presude, određenog tačkama a, b, c, d, 5, 6, 7, 8, 9, h i a, zaključno sa lomnim tačkama a, b, c i d prema nekretnini k.č. broj 1351/1 K.O. ..., obojenoj rozom bojom, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

V Protivtužbeni zahtjev tuženika/protivtužitelja preko dosuđenog se odbija.

VI Dužan je drugotuženik nadoknaditi tužitelju/protivtuženiku troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 1.940,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

VII Dužan je tužitelj/protivtuženik nadoknaditi tuženiku/protivtužitelju troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 2.214,80 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 56 0 P 068939 24 Gž od 10.12.2024. godine, žalbe tužitelja i tuženog E.M. su odbijene i prvostepenog suda je potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj-protivtuženi (u daljem tekstu tužitelj) po punomoćniku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da serevizija usvoji i pobijana presuda ukine u dijelu koji se odnosi na odbijeni primarni i eventualni postavljani tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženog-protivtužitelja (u daljem tekstu prvotuženog) i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženog.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio drugotuženi E.M., dostavljajući dokaz o položenom pravosudnom ispitu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija uvaži, drugostepena presuda ukine u pobijanom dijelu i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U podnesenom odgovoru na reviziju tužitelja, prvotuženi je osporio osnovanost revizijskih prigovora i predložio da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio:

Revizija drugotuženog u odnosu na usvojeni eventualni tužbeni zahtjev je dopuštena i osnovana dok je revizija tužitelja nedozvoljena.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je, u bitnom, slijedeće činjenično stanje:

Tužitelj je upisan kao nosilac prava vlasništva na nekretninama upisanim u zk ul. broj 1095, prvotuženi na nekretninama u zk ul. broj 74 i drugotuženi na nekretninama u zk ul. broj 636 sve k.o. Predmetne nekretnine su u naravi građevinsko zemljište, koje je izuzeto od prednika parničnih stranaka koji su imali prvenstveno pravo korištenja zemljišta radi građenja. Rješenjem Opštinske komisije za privredu broj 05/1-364-140/89 od 15.09.1989. godine tužitelju je izdata urbanistička saglasnost za dogradnju stambene zgrade na k.č. broj 1/935 k.o. Konjic, a rješenjem broj 02/4-361-210/91 od 12.08.1991. godine izdata mu je urbanistička saglasnost za formiranje građevinske parcele na k.č. 1/935 i dijelu k.č. br. 1/598 k.o. .. u skladu sa situacijom terena broj 04-952-2-334/90 od 12.11.1990. godine. Pravosnažnim rješenjem SO Konjic broj 01-023-17/92 od 05.02.1992. godine tužitelju je utvrđeno stvarno pravo korištenja zemljišta koje je potrebno za redovnu upotrebu zgrade, koje zemljište je označeno kao k.č. br. 1/1189 zvano „kod kuće“, oranica u površini od 10 m². Istim rješenjem od parcele k.č. broj 1/1188 k.o...zv. „kod kuće“ ustanovljen je pristupni put u površini od 16 m². Rješenjem Opštinskog sekretarijata za privredu društvene djelatnosti opštu upravu Konjic br. 05/1-364-140/89 od 20.02.1992. godine, tužitelju je data urbanistička saglasnost za dogradnju stambene zgrade na k.č. broj 1/935 i 1/598 k.o...dimenzije objekta 6,00 m x 6,40m, spratnosti P+1. Ovo

¹ "Službene novine F BiH" broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

rješenje uslijedilo je nakon sporazuma sa vlasnicima susjednih nekretnina M.A. i S.A., te saglasnosti nosioca prava na susjednoj nekretnini k.č. broj 1/936 S.P..

Rješenjem Opštinskog sekretarijata za privredu, društvene djelatnosti i opštu upravu Konjic od 27.11.1991. godine, predniku prvotuženog, S.A. je data urbanistička saglasnost za izgradnju stambene zgrade na dijelu nekretnina k.č. br. 1/598 i 1/599, dimenzija 7,00 x 6,00 m spratnosti P+1. SO Konjic, a rješenjem o dodjeli neizgrađenog građevinskog zemljišta br. 01-023-18/92 od 18.02.1992. godine S.A. je dodijeljeno neizgrađeno građevinsko zemljište označeno kao k.č. br. 1/599 u površini od 72 m² u svrhu izgradnje stambene zgrade. Dopunskim rješenjem Službe za prostorno uređenje građenje i obnovu Općine Konjic br. 07-19-2-614-3/2020 od 22.07.2020. godine određeni su novi krajnji gabariti objekta i to podruma 6,00 x 7,00 m, a prizemlja i sprata 7,00 x 7,50 m.

Drugotuženi E.M. je pravo vlasništva na nekretninama stekao po osnovu ugovora o kupoprodaji zaključenog sa E.P., Z.H. i H.P. od 19.09.2007. godine, na osnovu kojeg je upisan kao vlasnik u zk. ul. br. 636 k.o.

Prema nalazu vještaka geometra A.Ć., sporna površina koja predstavlja površinu između međe ucertane na katastarskim planovima i međe koju je pokazao tužitelj iznosi oko 12 m² i predstavlja dio k.č. broj 1395/15 k.o. Sporna površina koja predstavlja površinu između međe ucertane na katastarskim planovima i međe koju je pokazao prvotuženi iznosi od 4 m² i predstavlja dio k.č. broj 1351/2 k.o.... Sporna površina koja predstavlja površinu između međe ucertane na katastarskim planovima i međe koja je postavljena na terenu prema k.č. broj 1350/2 k.o. ... iznosi 3 m². Vještak je istakla da postoje velika odstupanja između fotoskice broj 52 k.o. ... i skice dopunskog premjera broj 145 k.o. ... koju je izradio Geodetski zavod Sarajevo u postupku uspostavljanja novog katastarskog premjera.

U dopuni nalaza vještak je u odnosu na raniji nalaz izvršila korekciju granica nekretnina na način da je nekretnina tužitelja povećana za 4 m² za koju površinu je smanjena nekretnina prvotuženog. Na glavnoj raspravi od 24.04.2024. godine vještak je precizirala spornu površinu prikazanu na skici osnovnog i dopunskog nalaza kao dio nekretnine prvotuženog-protivtužitelja koju je označila tačkama a, b, c, d, kako je navedeno u dopuni nalaza, 5,6,7,8,9,h i, a kako je navedeno u osnovnom nalazu i mišljenju, iznosi 8 m².

U navedenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, prvostepeni sud je odbio primarni tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje prava vlasništva na osnovu odluke državnog organa, smatrajući da tužitelj nije dokazao da je je površina dodijeljenog zemljišta smanjena u korist nekretnina tuženih, kao i da površina koja je tužitelju dodijeljena za dogradnju stambenog objekta, ne može dati površinu od 82 m², budući da na licu mjesta nije nađena tražena površina. Prvotuženi je također upisan kao vlasnik površine od 95 m², a koristi 72 m², što upućuje na zaključak da je na predmetnoj lokaciji došlo do greške u katastarskim planovima. Prvostepeni sud zaključuje da tužitelju ne pripada pravo vlasništva na dijelu nekretnine prvotuženog u površini od 8 m², a koje temelji na izvršenim dodjelama, kao ni na dijelu nekretnine označene kao k.č. 1350/2 k.o. ... upisane na drugotuženog u površini od 3 m², jer se iz provedenih dokaza nije moglo utvrditi da je odlukom nadležnog organa tužitelju dodijeljen ovaj dio parcele drugotuženog.

Prvostepeni sud je odbio eventualni tužbeni zahtjev za utvrđenje prava vlasništva po osnovu dosjelnosti na dijelu nekretnine prvotuženog u površini od 8 m² jer se radi o dijelu pristupnog puta koja predstavlja dio nekretnine prvotuženog, a koji je bio predmet sporazuma sa vlasnicima susjednih nekretnina, kada je dogovoreno da se sporno zemljište tretira kao zajednički prilaz njihovim nekretninama, a što je u konkretnom slučaju dalo osnov za zaključak prvostepenog suda da je tužitelj u odnosu na spornu površinu nesavjestan posjednik, a što

proizilazi i iz zapisnika inspekcijskih i policijskih organa vezano za spor na predmetnim nekretninama.

Usvojen je eventualni tužbeni zahtjev za utvrđenje prava vlasništva dosjelošću na dijelu nekretnine vlasništvo drugotuženog u površini od 3 m², uz obrazloženje da drugotuženi nije osporio navode tužitelja i granicu između njihovih nekretnina na terenu, te da je nesporno je da je drugotuženi djelimično povukao ogradu u svoju nekretninu, ali isti nije ponudio niti jedan dokaz kojim bi osporio prava tužitelja i savjesnost njegovog posjeda u površini koju zahtijeva predmetnom tužbom. Kako se radi o građevinskom zemljištu u užem gradskom reonu, prvostepeni sud zaključuje da se primjenjuju odredbe Zakona o građevinskom zemljištu FBiH, a kako je od dana stupanja na snagu Zakona o građevinskom zemljištu FBiH do okončanja ročišta za glavnu raspravu protekao period od 20 godina savjesnog posjedovanja, cijeni da je osnovan eventualni tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenjem prava vlasništva stečenog dosjelošću na dijelu nekretnine drugotuženog, označenog kao k.č. broj 1350/2, u površini od 3 m².

U odnosu na protivtužbeni zahtjev prvotuženog-protivtužitelja za predaju u posjed dijela nekretnine k.č. broj 1395/15 K.O. ..., koju tužitelj drži u posjedu, a na kojem je prvotuženi u zemljišnim knjigama upisan kao nosilac prava korištenja radi građenja, prvostepeni sud je isti djelimično usvojio pozivajući se na odredbu člana 126. i 127. Zakona o stvarnim pravima, i to u dijelu koji je identificiran po vještaku geodetske struke, a odnosi se na tačke a, b, c, d, 5, 6, 7, 8, 9, h i a i iznosi 8 m², dok je u preostalom dijelu protivtužbeni zahtjev odbijen.

U povodu revizije drugotuženog o usvojenom eventualnom tužbenom zahtjevu:

Prema odredbi člana 237. stav 3. ZPP u slučajevima u kojima reviziju ne mogu podnijeti prema odredbi stava 2. toga člana, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka u sporu zavisi od rješenja nekog materijalno-pravnog ili procesno – pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Prema odredbi stava 5. toga člana u reviziji iz člana 237. stav 4. ZPP stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Navedene pretpostavke iz člana 237. stav 5. ZPP moraju biti kumulativno ispunjene, pa u slučaju da nije ispunjena bilo koja od navedenih pretpostavki revizija nije dozvoljena.

Drugotuženi je, smatrajući bi odluka Vrhovnog suda Federacije BiH bila od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima, u reviziji naznačio pravna pitanja koja glase:

1. Koji je *lex specialis*, Zakon o gradskom građevinskom zemljištu ili Zakon o stvarnim pravima?
2. Da li sud mora brižljivo cijiniti sve dokaze, bez obzira ko iste predloži?
3. Da li se savjesnost može osporiti dokazima koje je predložio sam tužitelj?
4. Od kada je sud dužan da počne računati početak posjedanja?
5. Koji dokazi su potrebni da se dokaže početak posjeda jer se samo savjesnost pretpostavlja ako bi bio ispunjen rok od 20 godina?

Ovaj sud smatra da je postavljeno četvrto pravno pitanje koje se odnosi na računanje roka za sticanje prava vlasništva dosjelošću na građevinskom zemljištu, važno za osiguranje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni iz razloga što je pobijana

odluka u suprotnosti s pravnim shvatanjem ovog suda u vezi potrebnog roka za sticanje prava vlasništva dosjelošću na građevinskom zemljištu, imajući u vidu da je prvostepeni sud utvrdio činjenicu da sporno zemljište u naravi predstavlja građevinsko zemljište koje se nalazi u užem gradskom području.

Odredbom člana 4. Zakona o građevinskom zemljištu² propisano je da gradsko građevinsko zemljište može biti u državnom i privatnom vlasništvu čime je ukinut državni monopol na gradskom građevinskom zemljištu, jer je do tada postojalo samo pravo korištenja zemljišta i nije postojala mogućnost sticanja privatnog vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu. S obzirom na navedeno, rokovi za dosjelošti, deset godina zakonitog i savjesnog neprekidnog posjedovanja, odnosno dvadeset godina savjesnog neprekidnog posjedovanja, mogu se računati samo od dana stupanja na snagu ovog zakona. Tako prema pravnom stavu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine od 06.12.2023. godine, rok za sticanje prava vlasništva dosjelošću na građevinskom zemljištu počinje teći stupanjem na snagu navedenog Zakona, tj. od dana 16.05.2003. godine. Među strankama nije sporno da je drugotuženi pravo vlasništva na nekretninama stekao po osnovu ugovora o kupoprodaji od 19.09.2007. godine nakon čega je ogradu djelimično povukao u svoju nekretninu, dok prvostepeni sud i ne utvrđuje momenat od kada se tužitelj nalazi u posjedu nekretnina drugotuženog. Međutim, neovisno o takvom propustu prvostepenog suda, kako se rok za sticanje prava vlasništva dosjelošću na gradskom građevinskom zemljištu može najranije računati od 16.05.2003. godine, kao dana stupanja na snagu Zakona o građevinskom zemljištu, to do podnošenja eventualnog tužbenog zahtjeva kojeg je tužitelj istakao na pripremnom ročištu, održanom dana 18.05.2021. godine nije protekao rok od dvadeset godina savjesnog i neprekidnog posjeda, pa stoga nisu ispunjeni zakonski uslovi za sticanje prava vlasništva dosjelošću na gradskom građevinskom zemljištu. Nižestepeni sudovi su pogrešno primijenili materijalno pravo kada su utvrdili da od stupanja Zakona o građevinskom zemljištu FBiH do okončanja ročišta za glavnu raspravu (dana 24.04.2024. godine), protekao period od 20 godina savjesnog posjedovanja jer je tužitelj pretpostavke za sticanje prava vlasništva dosjelošću morao steći do dana podnošenja eventualnog tužbenog zahtjeva, dakle do 18.05.2021. godine, a ne nakon tog datuma (vidjeti *mutatis mutandis*, Odluka Ustavnog suda BiH, broj AP-3523/22 od 10.07.2025. godine, tačka 24., presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 P 223826 25 Rev od 23.09.2025. godine).

Stoga imajući u vidu navedeno, valjalo je na temelju odredbe člana 237. stav 4. tačka 2. ZPP-a, reviziju drugotuženog dopustiti i usvojiti u odnosu na četvrto postavljeno pitanje te obje nižestepene presude preinačiti na način kao u stavu prvom izreke ove presude temeljem odredbe člana 250. stav 1. navedenog zakona.

Revizija u pogledu ostalih postavljenih pravnih pitanja je nedozvoljena.

Da bi revident ispunio pretpostavke o dopuštenosti revizije iz člana 237. stav 3. ZPP neophodno je da uz postavljeno pitanje određeno izloži i razloge zbog kojih smatra da je postavljeno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Odgovor na prvo postavljeno pitanje ovisi o tome da li se radi o zemljištu u gradovima i naseljima gradskog karaktera ili ne, a drugo i peto pitanje drugotuženi je isuviše uopšteno postavio i nije moguće unaprijed definisati pravni stav koji bi bio primjenljiv u svim slučajevima, jer je odgovor na postavljena pitanja nemoguće dati nezavisno od okolnosti svakog konkretnog slučaja. U odnosu na treće postavljeno pitanje, ovaj sud je u presudi 42 0 P 058568

² „Službene novine F BiH“, broj 25/03 i 67/05

24 Rev od 28.05.2024. godine zauzeo pravni stav da se zaključak o nesavjesnosti posjednika može zasnovati ne samo na sadržaju dokaza izvedenih od strane tuženog već i na sadržaju dokaza izvedenih od strane samog tužitelja-posjednika, što međutim, nema utjecaja na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari, obzirom da nije protekao zakonom popisani rok samostalnog posjeda zemljišta potreban za sticanje prava vlasništva dosjelošću.

Budući da podnesena revizija drugotuženog, u pogledu ostalih postavljenih pitanja, ne ispunjava uslove u smislu odredbe člana 237. stav 3. do 5. ZPP, proizilazi da revizija drugotuženog u tom dijelu nije dopuštena, zbog čega je istu valjalo odbaciti na temelju odredbe člana 247. stav 4. i 7. ZPP, kako je navedeno u stavu drugom izreke ove revizijske odluke.

Revizija tužitelja-protivtuženog je nedozvoljena.

Odredbom člana 237. stav 3. Zakona o parničnom postupku propisano je da Vrhovni sud Federacije, izuzetno, može dopustiti reviziju u svim predmetima ako ocijeni da bi odlučivanje po reviziji bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima. Prema odredbi stava 4. navedenog člana, u slučajevima u kojima revizija nije dozvoljena prema odredbi stava 2. tog člana, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka o sporu zavisi od rješenja nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito u slučaju ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvatanje odlučujući u pojedinim predmetima na sjednici odjeljenja, a riječ je o pitanju o kojem postoji različita praksa drugostepenih sudova; ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa tim shvatanjem; ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje i presuda se drugostepenog suda zasniva na tom shvatanju, ali bi, naročito uvažavajući razloge iznesene tokom prethodnog prvostepenog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sistemu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, te odlukom Ustavnog suda BiH, Evropskog suda za ljudska prava, trebalo preispitati sudsku praksu.

Prema odredbi stava 5. istog člana, stranka u reviziji treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela izuzetnu reviziju, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava, koji se na njega odnose, te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Dakle, da bi se moglo pristupiti ocjeni da li je riječ o pravnom pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni i s tim u vezi dopuštenosti revizije, potrebno je da podnesena revizija kumulativno ispunjava pretpostavke propisane stavom 5. člana 237. Zakona o parničnom postupku, pa izostanak u reviziji bilo koje od tih pretpostavki čini reviziju nedopuštenom i revizijski sud ne može ispitivati njenu osnovanost.

U podnesenoj reviziji tužitelj postavlja slijedeća pravna pitanja:

1. Da li je dopušteno postupajućem sudiji da ispravlja, mijenja, u potpunosti postavljenu tužbeni zahtjev ukoliko stranku zastupa punomoćnik, odnosno advokat i ako jeste dopušteno, koje su granice unutar kojih postupajući sudija može da postupi prilikom ispravke ili mijenjanja tužbenog zahtjeva kod donošenja presude?

2. Kako se vrši računanje protoka vremena dosjelosti s obzirom na promjenu većeg broja zakona koji su regulisali predmetnu oblast i to u smislu da li se donošenjem novog zakona poništava vrijeme potrebno za dosjelost ili se isto uračunava u protok potrebnog vremena?

3. Da li je potrebno prekinuti parnični postupak ukoliko se uporedo sa istim vodi upravni postupak od čijeg ishoda uveliko zavisi pravilno utvrđenje činjenica u postupku i primjena materijalnog prava?

U odnosu na prvo postavljeno pitanje, tužitelj polazi od pogrešne tvrdnje da je sud ispravljao i mijenjao postavljeni protivtužbeni zahtjev. Prvostepeni sud nije odlučivao izvan granica protivtužbenog zahtjeva niti je dosudio ono što stranka nije tražila, nego je samo djelimično usvojio protivtužbeni zahtjev označivši dio nekretnine kojeg tužitelj treba predati u posjed prvotuženom-protivtužitelju, prema lomnim tačkama određenim u nalazu i mišljenju vještaka dok je odbio protivtužbeni zahtjev za predaju u posjed nekretnine izvan dosuđenog dijela nekretnine jer tužitelj iste ne drži u svom posjedu.

Na drugo postavljeno pitanje, ovaj sud je već dao odgovor, a pored toga, pitanje protoka vremena potrebnog za sticanje prava vlasništva na osnovu dosjelosti za tužitelja nije od značaja za odluku u ovom sporu u odnosu na odbijeni eventualni tužbeni zahtjev jer su nižestepeni sudovi utvrdili da je tužitelj nesavjestan posjednik dijela nekretnine prvotuženog, a revizijski sud je vezan za utvrđeno činjenično stanje u skladu sa odredbom člana 240. stav 2. ZPP.

Treće postavljeno pitanje je nejasno i neodređeno i na njega se ne može dati odgovor koji bi predstavljao uopšten pravni stav primjenjiv u drugim predmetima,

Kada bi se postavljenim pitanjima dao značaj procesno pravnog pitanja, odnosno materijalno pravnog pitanja važnog za odluku u konkretnom sporu, revizija nije dopuštena iz razloga što nisu iznijeti razlozi zbog kojih se smatra da su ona važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni. Naime, odgovor na pravna pitanja treba biti važan ne samo za odluku o konkretnom sporu, već i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Tužitelj u reviziji ne ukazuje na eventualno postojanje odluke ovog revizijskog suda u kojoj bi bilo zauzeto pravno shvatanje suprotno onom zauzetom u pobijanoj presudi, niti ukazuje na različitu praksu drugostepenih sudova o tim pitanjima, zbog čega bi postojala potreba usaglašavanja različite sudske prakse od strane ovog suda. Također, ne ukazuje na eventualno postojanje u osporenoj odluci pravnog shvaćanja koje nije podudarno s odlukom Ustavnog suda BiH, Evropskog suda za ljudska prava, a sve s obzirom da bi tek tada revizijski sud mogao ujednačavati primjenu zakona i preispitati sudske praksu te time ispuniti svrhu izvanredne revizije.

Budući da podnesena revizija ne ispunjava uslove u smislu citirane odredbe člana 237. stav 3. do 5. ZPP, proizilazi da revizija tužitelja-protivtuženog nije dopuštena, zbog čega je istu valjalo odbaciti na temelju odredbe člana 247. stav 4. ZPP, kako je određeno u stavu trećem izreke presude.

Imajući u vidu uspjeh stranaka u postupku, da je tužitelj u cijelosti izgubio parnicu, a da drugotuženi nije potraživao troškove parničnog postupka, to je u skladu sa odredbom člana 397. stav 2., u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP, odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova cjelokupnog parničnog postupka, uključujući i troškove za sastav revizije, kako je odlučeno u stavu četvrtom izreke presude.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1., a u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev prvotuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju jer isti nije bio potreban radi vođenja parnice.

Predsjednik vijeća
Goran Nežirović, s.r.